



BOSNA I HERCEGOVINA
БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
BOSNIA AND HERZEGOVINA

URED ZA REVIZIJU FINANSIJSKOG POSLOVANJA INSTITUCIJA BiH
URED ZA REVIZIJU FINANSIJSKOG POSLOVANJA INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ФИНАНСИЈСКОГ ПОСЛОВАЊА ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA



Musala 9, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 26 47 40, www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

Broj:

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI INSTITUTA ZA AKREDITIRANJE BiH ZA 2003. GODINU

Sarajevo, juli 2003. godine

**SADRŽAJ**

1.	MIŠLJENJE REVIZORA	3
2.	NALAZI REVIZIJE I PREPORUKE	4
2.1.	Procedure izdavanja akreditacija	4
2.2.	Prihodi Instituta	4
2.3.	Nabavka roba i usluga	4
2.4.	Obračun plata	5
2.5.	Planiranje i izvršenje budžeta	5
2.6.	Izveštaj o informacionom sistemu Instituta	6
3.	OSVRT NA NALAZE I PREPORUKE REVIZIJE ZA 2002. GODINU	7
4.	KORESPONDENCIJA	7
5.	REZIME	8

1. MIŠLJENJE REVIZORA

- 1.1. Ured za reviziju finansijskog poslovanja institucija Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvještaja (uključujući i odluke rukovodstva) Instituta za akreditiranje Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Institut) u vezi finansijske 2003. godine.

Revizija je izvršena od 04.06. do 08.06.2003. na osnovu odredbi Zakona o reviziji finansijskog poslovanja institucija BiH ('Službeni glasnik BiH', br. 17/99).

U nadležnosti je Ureda za reviziju da u skladu sa opšteprihvaćenim revizionim standardima (standardi Međunarodne organizacije vrhovnih revizionih institucija – INTOSAI, objavljenim u 'Službenom glasniku BiH', br. 05/01) izvrši reviziju finansijskih izvještaja s ciljem procjenjivanja da li su ona predstavljena na fer i istinit način.

Odgovornost za finansijske izvještaje snosi rukovodstvo Instituta, a odgovornost Ureda za reviziju se svodi na izražavanje mišljenja o tim izvještajima na osnovu provedene revizije.

U skladu sa Zakonom o reviziji (član 13., stav 4.), pri izvještavanju o javnim računima naša je obaveza da izvijestimo:

- da li su računi sačinjeni u skladu s važećom zakonskom regulativom;
- da li godišnji izvještaji predstavljaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine;
- o ekonomičnosti, efikasnost i efektivnosti kojom su institucije koristile javna sredstva u obavljanju svojih funkcija.

- 1.2. Revizija je bila planirana i izvedena s ciljem postizanja razumnih osnova za procjenu da li finansijski izvještaji prikazuju stanja fer i istinito. Stoga je revizija ispitivala uzorke značajnih transakcija i odluka uprave Instituta. Revizijom je obuhvaćena primjena zakonskih i drugih propisa, organizacija Instituta, te finansijsko-računovodstveno poslovanje Instituta.

Za revidirane finansijske izvještaje Instituta za 2003. izražavamo mišljenje s rezervom zbog:

- **slabosti u procedurama izdavanja akreditacija (tačka 2.1.);**
- **slabosti u evidentiranju prihoda (tačka 2.2.);**
- **činjenice da Institut nije u svim slučajevima postupao u skladu s propisima koji regulišu oblast javnih nabavki i usluga (tačka 2.3.).**

2. NALAZI REVIZIJE I PREPORUKE

2.1. Procedure izdavanja akreditacija

Revizijom poslovanja smo uočili kako Institut izdaje akreditacije u okviru svojih nadležnosti (implementacija akreditovanja tijela za ocjenjivanje usklađenosti tj. ispitnih i kalibracijskih laboratorija, certifikacionih tijela za certifikacije proizvoda, usluga, sistema kvalitete i osoblja itd.), te provodi određene procedure o izdavanju akreditacija. Spomenute akreditacije u toku 2003. godine je potpisivao vršilac dužnosti direktora, a u skladu s važećom zakonskom regulativom akreditacije bi trebalo da odobri odnosno verifikuje Komitet za akreditiranje, te da ih u konačnici potpisuje direktor Instituta (revizionni nalaz koji se ponavlja iz 2002. godine). U toku 2003. izdane su nove dvije akreditacije za inspekciona tijela, okončan postupak reakreditovanje za dvije ispitne laboratorije i jednu kalibracionu laboratoriju i izvršen redovni godišnji nadzor nad tri kalibraciona laboratorija, četiri ispitna laboratorija i dva tijela za certifikovanje proizvoda.

Ured za reviziju skreće pažnju da postojeći sistem izdavanja akreditacija nije u potpunosti u skladu sa propisima, što može izazvati eventualne posljedice za korisnika akreditacija i prouzrokovati razne probleme. Stoga sugerišemo rukovodstvu Instituta hitno rješavanje pitanja organizacije sistema za izdavanje akreditacija u skladu sa zakonskim propisima kako bi se izbjegle nezakonitosti u radu Instituta.

2.2. Prihodi Instituta

Ukupni prihodi Instituta su realizovani u iznosu od 49.455 KM, i isti su uplaćivani izravno na JRT. Revizijom su uočene određene slabosti kod računovodstvenog evidentiranja prihoda koje nije u skladu sa računovodstvenim pravilima i principima. Slabosti se ogledaju u sljedećem:

- ostvareni "vlastiti prihodi" nisu prikazani u finansijskim izvještajima Instituta;
- kroz Glavnu knjigu nisu evidentirana potraživanja i naplata tih potraživanja;
- naplaćeni prihodi nisu bili blagovremeno evidentirani (prihod od 01.01.-01.12.2003. godine u jednom iznosu knjižen u Glavnu knjigu).

Predlažemo rukovodstvu Instituta da, u saradnji sa Ministarstvom finansija i trezora, pisana pravila i procedure prilagodi sistemu trezorskog poslovanja i evidentiranja putem ISFU sistema kako bi se obezbijedili sveobuhvatnost i tačnost prihoda od vlastite djelatnosti i njihovo iskazivanje u poslovnim knjigama Instituta.

2.3. Nabavka roba i usluga

Revizijom smo uočili da Institut, u manjem broju slučajeva, nije dosljedno poštovao procedure nabavki roba i usluga koje su podrazumjevale saglasnost Ministarstva finansija i trezora o načinu izbora dobavljača. Ističemo primjer nabavke namještaja po računu 351/02 od dobavljača "Standard" u iznosu od 4.902 KM i izdataka za adaptaciju u iznajmljenom poslovnom prostoru u iznosu od 4.072 KM (račun "Energoinvest"-a broj 442/2003).

Za spomenute nabavke su pribavljena mišljenja Ministarstva finansija i trezora o dodijeli tekuće rezerve (za namještaj) i o promjeni strukture rashoda (za adaptaciju prostora), ali ne i saglasnost o načinu izbora dobavljača.

Također je uočeno kako je Institut tokom 2003. godine angažovao vanjske saradnike-tehničke eksperte u procesu akreditovanja (za ovu vrstu troškova plaćeno je 12.685,00 KM sa porezom), bez prethodno provedenog javnog oglašavanja ili pribavljene saglasnosti Ministarstva finansija i trezora (procedura izbora izvršena tokom 2004. godine).

Skrećemo pažnju rukovodstvu da je u procesu nabavki roba i usluga obavezna primjena zakonskih propisa koji regulišu ovu oblast. Također napominjemo da je neophodna primjena propisa ili instrukcija Ministarstva finansija i trezora kada je u pitanju angažovanje cerifikovanih saradnika iz određenih oblasti.

2.4. Obračun plata

Revizijom je uočeno da koeficijenti za obračun plata nisu u skladu s Odlukom Vijeća ministara o načinu obračuna plata i ostalih materijalnih prava zaposlenih u Vijeću ministara, ministarstvima i drugim tijelima Vijeća ministara BiH, te stoga što je Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta donesen tek 19.02.2004. godine, nisu donesena nova rješenja o platama. Prema saznanjima revizije Institut je preduzeo određene aktivnosti po ovom pitanju.

Ured za reviziju preporučuje Institutu donošenje novih rješenja o platama u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Instituta, kao i Odluci Vijeća ministara o načinu obračuna plata i ostalih materijalnih prava zaposlenih u Vijeću ministara, ministarstvima i drugim tijelima Vijeća ministara BiH.

2.5. Planiranje i izvršenje budžeta

Budžet Instituta za 2003. godinu je planiran u iznosu od 120.000 KM na osnovu Pravilnika o privremenoj organizaciji u kojem je predviđeno 5 zaposlenih.

Rebalansom budžeta su odobrena sredstva u iznosu od 139.300 KM, od čega se na tekuće izdatke odnosi 131.300 KM, a na kapitalne izdatke 8.000 KM.

Institutu je Odlukom V.M. 7/04 od 12.01.2004. godine odobrena promjena strukture rashoda smanjenjem planiranih sredstava za plate zaposlenih uz istovremeno povećanje izdataka za tekuće održavanje. Manji utrošak na platama ostvaren je zbog nerealizovane dinamike kadrovskog popunjavanja (direktor i zamjenik imenovani u decembru 2003. godine). Izmjena namjenske strukture je tražena za adaptiranje dodatnog poslovnog prostora, s obzirom na povećani broj zaposlenih na kraju godine. Iz istih razloga je traženo odobravanje sredstava iz budžetske rezerve za nabavku opreme. Budžetska rezerva je odobrena Odlukom VM 8/04 od 12.01.2004.godine u iznosu od 8.500,00 KM.

Pregled odobrenih i ostvarenih sredstava prikazan je u sljedećoj tabeli:

Red br.	Vrsta Rashoda	Budžet 2003.	Rebalans 2003.	Promjena strukture	Tekuća rezerva Budžeta	Ukupno odobreno	Ostvareno 2003.	Razlika (7-8)	Indeks 8/7* 100
I	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I	TEKUĆI IZDACI	120.000	131.300	0	0	131.300	114.252	-17.048	87,02
1.	Plate zaposlenih	70.000	60.000	-6.000	0	54.000	53.246	-754	98,60
2.	Naknad.trošk.zapos.i skup..posl.	20.004	14.000	0	0	14.000	8.760	-5.240	62,57
3.	Putni troškovi	6.372	10.000	0	0	10.000	6.067	-3.933	60,67
4.	Izdaci za energiju	945	3.000	0	0	3.000	2.179	-821	72,63
5.	Izdaci za komunalne usluge	1.251	2.900	0	0	2.900	2.558	-342	88,21
6.	Nabavka materijala	1.890	2.500	0	0	2.500	2.398	-102	95,92
7.	Izdaci za usluge prijevoza i goriva	0	0	0	0	0	0	0	0
8.	Unajmljivanje imovine i opreme	6.524	17.100	0	0	17.100	17.004	-96	99,43
9.	Izdaci za tekuće održavanje	1.800	1.800	+6.000	0	7.800	4.238	-3.562	54,33
10.	Izdaci za osiguranje	0	0	0	0	0	0	0	0
11.	Ugovorne usluge	11.214	20.000	0	0	20.000	17.802	-2.198	89,01
II	TEKUĆI GRANTOVI	0	0	0	0	0	0	0	0
III	KAPITALNI IZDACI	0	8.000	0	8.500	16.500	16.047	-453	97,25
1.	Nabavka opreme	0	8.000	0	8.500	16.500	16.047	-453	97,25
IV	PROGRAM POS. NAMJENE	0	0	0	0	0	0	0	0
	UKUPNO	120.000	139.300	0	8.500	147.800	130.299	-17.501	88,16
	Broj zapos. na dan 31.12.2003.	5	7	0	0	7	4	3	57,14

U Institutu su planirani vlastiti prihodi u iznosu od 81.000 KM, a isti su ostvareni u iznosu od 49.455 KM ili 61,05 % od planiranih. Ostvarenje plana prihoda je u direktnoj zavisnosti od odobrenih sredstava za naknade ekspertima koji se angažuju za obavljanje određenih poslova u procesu akreditovanja.

Ured za reviziju preporučuje Institutu da procesu planiranja i praćenju ostvarenja vlastitih prihoda posveti više pažnje. Posebno naglašavamo potrebu preciznog planiranja izdataka za naknade vanjskim stručnjacima, te potrebu da se u saradnji sa Ministarstvom finansija i trezora planiraju dovoljna sredstva, kako bi se na osnovu pružanja usluga ostvarili što viši prihodi, što je u direktnoj vezi sa ostvarenjem planiranih vlastitih prihoda Instituta.

2.6. Izvještaj o informacionom sistemu Instituta

Revizijom uspostavljenog informacionog sistema Instituta, uočene su određene slabosti. Ured za reviziju sugeriše rukovodstvu Instituta, u cilju povećanja efikasnosti u radu, sljedeće:

- da se izvrši analiza potreba za informacionim sistemom, te shodno specifičnostima institucije kreira razvojna strategija informacionog sistema u skladu sa razvojnom strategijom institucije u cjelini;
- da se pristupi kreiranju informacionog sistema koji će povezati različite poslovne procese u jedinstven sistem;
- zbog specifičnosti institucije, revizija posebno skreće pažnju na stvaranje uslova koji će omogućiti bezbjednost podataka informacijskog sustava. Također, potrebno je obezbijediti odgovarajuću konekciju na Internet, te tehničke uslove za pravljenje rezervnih kopija i njihovo čuvanje na bezbjednom mjestu.



3. OSVRT NA NALAZE I PREPORUKE REVIZIJE ZA 2002. GODINU

Ured za reviziju izvršio je reviziju poslovanja Instituta za akreditiranje za 2002. godinu o čemu je sastavljen Izvještaj.

Realizovane preporuke:

- prilikom nabavke opreme obezbijeđene su alternativne ponude;
- u decembru 2003.godine imenovano je rukovodstvo Instituta.

Nerealizovane preporuke:

- Institut je tokom 2003. godine funkcionisao na osnovu Privremenog pravilnika o unutrašnjoj organizaciji što je posljedica kasnog imenovanja rukovodstva Instituta.

4. KORESPONDENCIJA

Institutu za akreditiranje BiH je, dana 15.07.2004. godine, uručen Nacrt izvještaja o izvršenoj reviziji za 2003. godinu, na razmatranje i dostavljanje eventualnih komentara i primjedbi na nalaze revizije.

U ostavljenom roku od sedam dana, Institut za akreditiranje BiH nije dostavio komentare i primjedbe na Izvještaj o izvršenoj reviziji za 2003. godinu.



5. REZIME

Ured za reviziju je izvršio reviziju finansijskog poslovanja Instituta u skladu sa Zakonom o reviziji i INTOSAI standardima, uvažavajući opšte uslove okruženja u kojem je egzistirao Institut.

Tokom revizije smo utvrdili određeni broj nepravilnosti i nedostataka:

- Procedure izdavanja akreditacija nisu bile u skladu sa zakonskim propisima (vidjeti tačku 2.1.).
- Evidentiranje vlastitih prihoda nije bilo blagovremeno i prilagođeno sistemu trezorskog poslovanja (vidjeti tačku 2.2.);
- Procedure nabavki nisu dosljedno primijenjene u svim slučajevima (vidjeti tačku 2.3.);
- Funkcionisanje Instituta na osnovu Privremenog pravilnika o unutrašnjoj organizaciji (vidjeti tačku 2.4.);

**vršilac dužnosti generalnog
revizora**

Samir Mušović

zamjenik generalnog revizora

Dragan Kulina